

Zasady oceniania wewnątrzszkolnego z matematyki dla absolwentów szkoły podstawowej w Zespole Szkół nr 1 im. w Nowym Sączu

I. Ogólne zasady oceniania z przedmiotu

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami przedmiotowego i wewnątrzszkolnego oceniania. Wszystkie oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych).
2. Ocenie podlegają formy aktywności ucznia wymienione w tym dokumencie, przy czym za obowiązkowe uznaje się prace klasowe, sprawdziany, kartkówki (również w formie kart pracy na lekcji) i odpowiedzi ustne.
3. Prace klasowe są zapowiadane co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem. Nauczyciel dokonuje odpowiedniej adnotacji w dzienniku.
4. Jeżeli uczeń sam nie zgłosi gotowości napisania zaległej pracy klasowej (sprawdzianu) pisze ją podczas obecności na kolejnych zajęciach lekcyjnych. Nauczyciel przygotowuje sprawdzian obejmujący te same zagadnienia, które obowiązywały w pierwszym terminie.
5. Ocenę z pracy klasowej uczeń może poprawić na własną prośbę (tylko jeden raz) w terminie ustalonym przez nauczyciela, nie dłuższym niż dwa tygodnie od dnia uzyskania oceny. Ocena z poprawy klasówki zostaje wpisana do dziennika w osobnej kolumnie z zachowaniem wagi pierwszej oceny. Oznacza to, że przy ustalaniu oceny śródrocznej lub rocznej obie oceny są brane pod uwagę. Nie wpisuje się oceny z poprawy, gdy uczeń nie uzyskał lepszego wyniku.
6. Kartkówki nie muszą być zapowiadane i nie podlegają poprawie.
7. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności w czasie pisania pracy klasowej, sprawdzianu lub kartkówki uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy.
8. Nieusprawiedliwiona nieobecność na zapowiedzianej wcześniej pracy pisemnej oznacza, że nauczyciel wpisuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.
9. Sprawdzone i ocenione prace nauczyciel omawia w klasie przy ich oddawaniu i daje do wglądu (w terminie do 2 tygodni od przeprowadzonego sprawdzianu pisemnego). Wszystkie prace klasowe są archiwizowane do końca roku szkolnego, uczniowie i ich rodzice mogą je zobaczyć.
10. Nie ocenia się uczniów do trzech dni po dłuższej, usprawiedliwionej, trwającej co najmniej tydzień nieobecności w szkole, pod warunkiem, że uczeń zgłosił to przed lekcją.
11. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć:
  - jeden raz w semestrze jeżeli tygodniowa liczba godzin matematyki jest mniejsza niż pięć,
  - dwa razy w semestrze przy większej liczbie godzin.Fakt nieprzygotowania należy zgłosić niezwłocznie po sprawdzeniu obecności w klasie. (Nie dotyczy zapowiedzianych prac pisemnych i lekcji powtórzeniowych.)
12. Uczeń jest zobowiązany do przynoszenia na lekcje matematyki zeszytu, podręcznika (zbioru zadań), przyborów do pisania i kreślenia oraz kalkulatora (niedopuszczalne jest używanie kalkulatora w telefonie komórkowym i innych urządzeniach tego typu).
13. Zadanie domowe podlega ocenie, a jego brak skutkuje oceną niedostateczną. Brak zeszytu w dniu, w którym było zadanie domowe, traktowany jest jak brak zadania. Brak zadania domowego można potraktować jako nieprzygotowanie, jeżeli uczeń wyrazi chęć takiego odnotowania w dzienniku.
14. Uczeń, który opuścił co najmniej 50% obowiązkowych zajęć z przedmiotu może być z niego nieklasyfikowany.
15. Zapisy nieregulowane zasadami przedmiotowego oceniania będą rozstrzygane zgodnie ze Statutem Zespołu Szkół nr 1 lub rozporządzeniem MEN dotyczącym oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.

II. Formy pracy

- prezentacja materiału przez nauczyciela (wykład, prezentacja multimedialna),
- wykonanie ćwiczeń i rozwiązywanie zadań (lekcje ćwiczeniowe),
- praca uczniów z podręcznikiem,
- praca z wykorzystaniem innych niż podręcznik źródeł informacji (prezentacje multimedialne, programy edukacyjne),
- praca w grupach,
- samodzielne przygotowanie przez uczniów referatów przedstawiających wybrane zagadnienia z matematyki.

III. Obszary oceniania z matematyki

Oceniając osiągnięcia ucznia bierzemy pod uwagę, w jakim stopniu w obrębie konkretnego hasła programowego uczeń:

- rozumie pojęcia z nim związane, potrafi do nich podać przykłady i kontrprzykłady, zna definicję, podejmuje próby klasyfikowania i definiowania pojęć;
- zna i umie stosować twierdzenia, potrafi sformułować twierdzenia do nich odwrotne oraz kontrapozycje (na odpowiednim etapie realizacji programu);
- potrafi udowodnić wybrane twierdzenia (spośród tych, których dowody są w programie), potrafi wskazać kontrprzykłady w sytuacji, gdy dane twierdzenie nie zachodzi;
- zna podstawowe algorytmy postępowania przy rozwiązywaniu standardowych zadań;
- umie rozwiązywać zadania o wyższym stopniu trudności, podejmuje próby niestandardowych metod rozwiązywania zadań, zmienia zadania na zadania równoważne „przedłużanie” zadań;
- opanował materiał nauczania;
- umie posługiwać się językiem matematyki, używa symboli matematycznych, korzysta z tekstu matematycznego (dostosowanego do poziomu nauczania);
- umie stosować wiadomości i umiejętności z matematyki w rozwiązywaniu problemów z innych dziedzin;
- posiada umiejętność czytania tekstu ze zrozumieniem, precyzyjnie formułuje myśli;
- uczestniczy aktywnie w lekcji, potrafi przygotować materiały do lekcji, prezentacje i przedstawić je na lekcji;
- bierze udział w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach, zawodach i olimpiadach matematycznych.

IV. Sposoby gromadzenia informacji o uczniu

Dokumentowanie osiągnięć uczniów może być prowadzone poprzez:

- wpisywanie ocen cząstkowych, śródrocznych i rocznych w dzienniku lekcyjnym;
- prowadzenie przez nauczyciela arkusza, w którym zapisuje ilości punktów zdobytych przez ucznia za poszczególne prace pisemne i inne aktywności podlegające ocenie;
- wpisy ocen rocznych w arkuszach ocen;
- przechowywanie ocenionych prac klasowych (ewentualnie innych pisemnych prac) do końca roku szkolnego;
- przechowywanie w miarę możliwości lokalowych w szkole prac i pomocy wykonanych przez uczniów.

V. Sposoby sprawdzania postępów ucznia i ich częstotliwość

Forma, częstotliwość, reguły oceniania	
Prace klasowe (przynajmniej dwie w semestrze)	<ul style="list-style-type: none"> • Prace klasowe planuje się po zakończeniu każdego działu lub w jego trakcie, jeżeli obejmuje on dużą partię materiału. • Każda praca klasowa może składać się z zadań zamkniętych i otwartych, zawiera zadania z różnych poziomów wymagań. • Każda praca klasowa jest oceniana w ciągu 2 tygodni (z wyłączeniem dłuższej przerwy w roku szkolnym np. ferie, święta) • Zadania z pracy klasowej są omawiane przez nauczyciela na lekcji.
Sprawdziany pisemne, kartkówki (przynajmniej dwa razy w semestrze)	<ul style="list-style-type: none"> • Mają na celu szybkie sprawdzenie wiadomości zarówno teoretycznych, jak i praktycznych oraz kontrolę samodzielności wykonywania prac domowych. • Obejmują zakres wiadomości i umiejętności z 2-3 ostatnich tematów lub pewnej krótkiej partii materiału stanowiącej jedną całość. • Częstotliwość według uznania nauczyciela. • Uczeń będący w klasie maturalnej może korzystać z tablic wybranych wzorów matematycznych podczas powtórzeniowych sprawdzianów pisemnych.
Odpowiedzi ustne (minimum jedna w semestrze)	<ul style="list-style-type: none"> • Zakres odpowiedzi obejmuje wiadomości i umiejętności z danego działu. • Ocena z odpowiedzi ustnej nie podlega poprawie. • Pytania, na które udzielana jest odpowiedź powinny obejmować różne poziomy wymagań. • Ocena z odpowiedzi jest jawna i uzasadniona przez nauczyciela na bieżąco.
Prace domowe (zadawane po każdej lekcji)	<ul style="list-style-type: none"> • Praca domowa podlega ocenie minimum jeden raz w półroczu (może być w formie kartkówki), brak pracy domowej skutkuje oceną niedostateczną. • Ocena z pracy domowej nie podlega poprawie. • Oceniana jest zawartość rzeczowa, poprawność rozwiązania, nieszablonowy sposób rozwiązywania. • Uczeń nie otrzymuje oceny niedostatecznej za błędne rozwiązanie pracy domowej.

Aktywność na lekcji (może być oceniana na każdej lekcji)	Ocena aktywności na lekcji obejmuje: <ul style="list-style-type: none"> • zaangażowanie w tok lekcji; • częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi; • prawidłowe rozwiązywanie zadań, oryginalność i pomysłowość rozwiązania problemu; • pracę grupy, która poprawnie rozwiązała zadany problem.
Sprawdzian w formie arkusza maturalnego	<ul style="list-style-type: none"> • obejmuje wymagania szczegółowe z podstawy programowej. • uczeń podczas sprawdzianu w formie arkusza maturalnego może korzystać z tablic wybranych wzorów matematycznych i innych pomocy zgodnie z ustaleniami CKE.
Inne	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w konkursach, olimpiadach przedmiotowych (dobrowolny, nieobowiązkowy). • Samodzielność w zdobywaniu informacji (słowniki, encyklopedie, media, prezentacje).

VI. Kryteria oceniania

1. Przy odpowiedzi ustnej:

- bezbłędna, samodzielna wyczerpująca – **bardzo dobry**
- bezbłędna, samodzielna ale nie pełna odpowiedź – **dobry**
- bezbłędna, z pomocą nauczyciela, niepełna – **dostateczny**
- wskazuje braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności, nie przekreślające możliwości dalszej nauki, rozwiązuje typowe zadania z pomocą nauczyciela – **dopuszczający**
- brak odpowiedzi lub odpowiedź całkowicie błędna, nie potrafi rozwiązywać najprostszych zadań z pomocą nauczyciela – **niedostateczny**.

2. Oceny częściowe z prac pisemnych – Prace klasowe, sprawdziany oraz kartkówki oceniane są według skali procentowej:

- 0 – 39% – **niedostateczny**,
- 40 – 54% – **dopuszczający**,
- 55 – 74% – **dostateczny**,
- 75 – 89% – **dobry**,
- 90 – 99% – **bardzo dobry**,
- 100% – **celujący**.

W kartkówkach pomijamy ocenę celującą.

3. Przy ocenianiu sprawdzianu w formie arkusza maturalnego stosuje się kryterium procentowe według poniższej skali:

- 0 – 29% – **niedostateczny**,
- 30 – 49% – **dopuszczający**,
- 50 – 69% – **dostateczny**,
- 70 – 89% – **dobry**,
- 90 – 96% – **bardzo dobry**,
- 97-100% – **celujący**.

4. Udział w konkursach, zawodach, olimpiadach:

- Uczniowie biorący udział w konkursach wieloetapowych za zakwalifikowanie się do kolejnego etapu otrzymują ocenę częściową:
  - I etap – **bardzo dobry**
  - kolejne etapy – **celujący**
- Uczniowie biorący udział w konkursach jednoetapowych za odpowiednią liczbę punktów ustaloną przez nauczyciela otrzymują ocenę częściową – **bardzo dobry**.
- Za uzyskanie tytułu finalisty lub laureata olimpiady matematycznej uczeń otrzymuje ocenę roczną – **celujący**.

VII. Wymagania edukacyjne, czyli oczekiwane osiągnięcia uczniów na poszczególne stopnie szkolne

1. wymagania wykraczające – ocenę **celująca** otrzymuje uczeń, który:

- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania klasy, poprawnie interpretuje i rozwiązuje zadania problemowe łączące wiadomości z różnych dziedzin,
- osiąga sukcesy w konkursach, zawodach i olimpiadach matematycznych, kwalifikując się do finałów na szczeblu wojewódzkim albo posiada inne porównywalne osiągnięcia,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,

2. wymagania dopełniające – ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował biegle pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
  - sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
  - potrafi dowodzić twierdzenia objęte programem nauczania,
  - umie ocenić poprawność podanego ogólnego rozumowania i stosować analogie w rozwiązywaniu problemów,
  - biegle posługuje się terminologią matematyczną, rozumie teksty matematyczne i potrafi je wykorzystywać,
3. wymagania rozszerzające – ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:
- opanował materiał przewidziany programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
  - samodzielnie rozwiązuje typowe zadania dotyczące programu danej klasy,
  - poprawnie posługuje się językiem matematycznym,
  - umie pracować z tekstem i rozwiązywać zadania przez analogie,
  - opanował wiadomości i umiejętności w zakresie pozwalającym na rozumienie większości relacji między elementami wiedzy z danego przedmiotu nauczania,
  - poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne,
4. wymagania podstawowe – ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- opanował podstawowe treści programowe w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się matematyki,
  - rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności, czasem z pomocą nauczyciela,
5. wymagania konieczne – ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- ma braki w opanowaniu podstawy programowej, jednak braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z matematyki,
  - rozwiązuje zadania typowe o niewielkim stopniu trudności, czasem z pomocą nauczyciela,
6. ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
  - nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu,
  - nie jest w stanie nawet z pomocą nauczyciela rozwiązać typowego zdania o niewielkim stopniu trudności.

VIII. Ustalenie oceny za I półrocze i oceny rocznej

Ocena klasyfikacyjna śródroczna/roczna może być wystawiana na dwa sposoby:

- W oparciu o wyliczoną **średnią ważoną** wszystkich ocen cząstkowych uzyskanych w semestrze/roku szkolnym według wzoru:
$$\text{średnia ważona} = \frac{\text{suma iloczynów(ocena*waga)}}{\text{suma wag}}$$

Ustala się następujące wagi dla poszczególnych form oceniania:

- Praca klasowa – waga 4
- Sprawdziany pisemne – waga 2
- Kartkówki – waga 1
- Odpowiedzi ustne – waga 1
- Praca domowa – waga 1
- Aktywność na lekcji – waga 1
- Prace dodatkowe – waga 1
- Sprawdziany w formie arkusza maturalnego – waga 3
- Udział w konkursach – waga 1
- Inne formy aktywności – waga 1

Ponadto:

- ocena postawiona ze znakiem „+” równa się ocena + 0,5 (np. „+3” liczymy jako 3,5)
- ocena postawiona ze znakiem „-”, równa się ocena – 0,25 (np. „-4” liczymy jako 3,75)

Ocena końcowa wystawiana jest na podstawie poniższej skali:

Średnia ważona	Ocena semestralna
1,00 – 1,74	niedostateczny

1,75 - 2,6	dopuszczający
2,61 - 3,6	dostateczny
3,61 - 4,6	dobry
4,61 - 5,6	bardzo dobry
5,61 - 6,00	celujący

Nauczyciel ma prawo wystawić ocenę końcową wyższą niż wynika to z uzyskanej średniej ważonej biorąc pod uwagę aktywność i zaangażowanie ucznia lub osiągnięcie w drugim półroczu wyników dużo lepszych niż w pierwszym.

2. Ocenę ustala się na podstawie wszystkich **punktów** uzyskanych przez ucznia na sprawdzianach, kartkówkach oraz za inne formy aktywności (tu liczba punktów jest zgodna z uzyskaną oceną, przy czym za każdy znak „+” przy ocenie zwiększamy liczbę punktów o 0,5, a za każdy znak „-” zmniejszamy liczbę punktów o 0,2). Nauczyciel może przyznać dodatkowe 2 punkty uczniowi, który semestrze ani raz nie zgłaszał nieprzygotowania. Suma punktów zdobytych przez ucznia wyrażona jest w procentach w stosunku do sumy wszystkich możliwych do zdobycia punktów.

Ocena końcowa wystawiana jest na podstawie poniższej skali:

- 0 – 34% – **niedostateczny,**
- 35 – 49% – **dopuszczający,**
- 50 – 69% – **dostateczny,**
- 70 – 89% – **dobry,**
- 90 – 99% – **bardzo dobry,**
- 100% – **celujący.**

Nauczyciel ma prawo wystawić ocenę końcową wyższą niż wynika to z uzyskanej średniej ważonej (lub uzyskanych punktów procentowych) biorąc pod uwagę aktywność i zaangażowanie ucznia lub osiągnięcie drugim półroczu wyników dużo lepszych niż w pierwszym.

Nauczyciel na pierwszej lekcji informuje uczniów, który sposób będzie stosował do wystawienia oceny końcowej.

IX. Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna

Warunki uzyskiwania oceny rocznej wyższej niż przewidywana są zawarte w Statucie Zespołu Szkół nr 1.

X. Sposoby informowania rodziców o wymaganiach edukacyjnych oraz warunkach i trybie uzyskiwania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna

1. Na początku każdego roku szkolnego nauczyciel poprzez uczniów informuje rodziców (opiekunów prawnych) o wymaganych kryteriach oceniania (ZOW na internetowej stronie szkoły).
2. Informacja o postępach w nauce jest przekazywana rodzicom (opiekunom prawnym) poprzez wychowawcę na zebraniu (w formie kartki z ocenami).
3. Rodzice (opiekunowie prawni) mają możliwość uzyskania indywidualnej informacji o aktualnych postępach ucznia od nauczyciela uczącego w klasie.
4. Nauczyciel informuje o trudnościach w nauce oraz o uzdolnieniach ucznia, daje wskazówki do pracy z uczniem.
5. O zagrażającej rocznej ocenie niedostatecznej uczeń i jego rodzice (opiekunowie prawni) informowani są na miesiąc przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną.

XI. Dostosowanie wymagań dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

Dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się indywidualnie dobiera się metody pracy i formy oceniania uwzględniając opinie lub orzeczenia poradni psychologiczno – pedagogicznej.

XII. Prawa i obowiązki ocenianych w przypadku ustalenia stopnia z naruszeniem prawa

Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna (półroczna) ocena klasyfikacyjna z matematyki została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Szczegółowe zasady postępowania w tej sytuacji określa Statut ZS nr 1.